

مرند اۆيکو

Mərənd öykü

قره گۆز

يازار: مير هدايت سيد مرندی

Web adress:www.marand-oyku.arzublog.com

Face book:www.facebook.com/marandoyku

Email:rezaaydin491@yahoo.com

قره گۆز

مير ھدايت سيد مرندي

قار دنه لرى پامبىق گولو تكىن ھاۋادا اوچا اوچا اوردا- بوردا اوتوروردو، آما اوتورمامىش يئنه يئل اونو گۆيە قالدېرىپ اوينادا اوينادا داش قىە لرە چىرپىردى . كىشى تىفتىك بۇركونى قولقلارينا قدر آشاغى چكىپ بويون شالىنى آغيز و بورتونون اوستونده بركىدىپ گۆزلىرىنى قىيىپ بىر قارا جىزىق كىمى گۆرولن گۆزلىرلە اويان بويانى ايزليە - ايزليە يول گئىردى . ھردندە بىر، قار دنه لرى كىپرېكلرىنن اوستونده اۆتوروب گۆز قاباغىنى توتوردى و او زوروندا قاليردى الجك لى الينن داليسىلا گۆزلىرىنى سىليپ يولا دوام اندە . بىراز دىنجلسىن دئىە دوروب ، دۇرد ياشىندا اولان قىز اوشاغىنن باغلىسىنى بئلىندە بركىدىپ سىيتمە سىنى آلە آليپ يئنه يول گئىدماغا دوام ائتدى . چۆلون اوزو آل ايچى تكىن صاف گۆرولوردو. او قدر داش قىە دن و چوخور يوكسكلىكدن بىر گۆرونوتو گۆرولموردو . كئچن ايكى گوندە ياغان آغىر قار چولى صاف ائتمىشدى.

صوبح آلا چرپوو ايشىقلاناركن قره گۆز كندىندن ائشىيە چىخدى . دونن گئجە قونشولار اونلارنن ائويندە جومالاشىپ ھەر بىرىسى بىر اۆنرى وئرمىشدى . نئچە گونويدو كوچوك قىزى خستە لنىپ باش قولاغى پورتوشوب قىب قىرمىزى اولموشدو. كندىن ياشلى قادىنلارى اللرىنە ھەر نە گلەسە داوا دوۋادان و چۆل - داغ بىتگى لرىندىن گئىرىپ دملە يىپ خستە كوچوك قىزىن بوغازىنا تۆكموشدولر ، اما بىر فايدا گۆرمە مىشدىلر . اۆزلىكلە دونندىن اوشاغىن ھالى پىسلە مىش داي نفس چكە سى زور اولموشدو؛ اودور كى قونشولاركىشىنى زورا قويدولار تا صاباج اوشاغى شەردە حكىمە گۆتورسون . بىر ايكىسىدە اىستە يىردى اونا ياردىم ائتمك اوچون شەره گلسىنلر اما او قبول ائتمە مىشدى . صوبح آروادى اىستە مىشدى جوان اوغلونو يوخودان قالدىرسىن تا آتاسىلا برابر شەره گئدىسىن ، آما كىشىننن اوره يى راضى اولمامىشدى .

صوبح قالىن پالتار گئىپ شالوار پاچالارىنى يون جورابىن آلتىندا دولاما كىمىن بركىدىپ آروادىن آغلار گۆزلىرىنە باخمايلاق ؛ اوشاغى بئلىنە چاتىپ بىر شالىلا موحكم باغلايىپ سىيتمە سىنى الە آليپ يولا دوشموشدو . قاپىدا آروادى اوندان اىستە مىشدى شەردن قايداندا مومكون اولسا بايرام سوفره لرىنە بىراز نوغولدان - بولك دن و پوك شىرنىدن آليپ گئىرە ، بىر دە اىستە مىشدى كى نابادا - نابادا اوشاغى خستە خانادا ياتىراسان ! اونلار اوشاغى اۆلدورلر ، اودا اۆلسە من اۆللم ؛ ھەر نە اولسا قايتار گئىر . كىشى بونلارى دوشونە - دوشونە كندى گئىر دە قويدو .

اونلارین کندی ؛ دره دیز داغینین گون چیخان الینده بیر تپه نین اوستونده قرار تاپمیشدی . اؤنجه لر کند ، اللی آلتیمیش ائوییدی ؛ آما چوخو شهره کوچموش و ایندی یالنیز اون ائوه یاخین قالمیشدی . قره گؤزدن مرندە ایکی یول واریدی . بیر قیسسا یول ؛ دره طرفیندن کی ایندی بو قاردان سونرا اوردان گئتمک چوخ تهلیکه لیدی و ایکینجی یول داغ تپه باشیندان آیراندییی کندینه و اوردان ماشینلا مرندە گئتمک یولویدو.

اونلارین کندلرینه ماشین یولو یوخویدو و نورمالدا اوچ - دؤرد ساعات سورردی تا اونلار؛ اؤزلرین آیراندییی یه چاتدیرسینلار . کیشی ایکینجی یولو سئچیب آیراندییی یه چاتماق دئیە یولا دوشدو .

ایکی گون آرا - سیرا قار یاغمادان سونرا دونن هاوا آچمیشدی ؛ اما دئیە سن بو گونده قارلیاجاق . ایکی کند آراسیندا بیر کوچوک آیاق ایز یولو واریدی کی ایندی قار آلتیندا ایتیمیشدی . گئندیکجه قار یاغماسی کولک ایله برابر؛ چوخالیردی . کوچوک قیز هردن بیر خفه سسیله اوسکوروردو و کیشی اونون ایستی نفسیندن آنلاپیردی کی قیزین تپی چوخ یوکسک دیر . آلاە - آلاە اندیردی قار کسه تا او تئز آیراندییی یه و سونرا مرندە چاتیب قیزینی تداوی اندیب نجات وئرسین . اوره یینده یئره گویە سویوش وریردی کی نیه اؤنجه گونلر اوشاغی شهره گؤتورمه ییب و چالیشیلار داوا دووا ایله اوشاغی تداوی ائتسینلر . قیزی اؤلسە آروادینا نه دئیە جک؟! کاشکی اودا شهره کوچیدی . او دا ائلیه بیلردی شهرده فهله لیک ائده ، یاخود ال چرخینده میوه ساتیب ؛ قورو چورک توپلویا .

چالیشیردی آیاقی بودوره مه سین ؛ آما آددیملارینی اوجا گؤتوروردو . کولە بین سسی کیفیر آهنگله قولاغینی آزارلیردی . قار دنه لری بیر آغ پرده کیمین گویدن یئره چکیلیب ، اونون گورماغینی آزالدیردی . کیشینین اوره یینده بیر گیزلین قورخو واریردی . هردن دؤنوب اویان بویانا باخیردی نیه کی یاخشى بیلیردی دره دیزین قورد لاری قافلان کیمین گوجلر دورلر . اوره یینده دوعا اندیردی اونلارلا راستلانماسین ، آما نه ائتسین کی بیردن گؤزو بئش آلتی دنه لیک بیر قورد دسته سینه دوشدو کی اونون آردینجا سونجوخلویا - سونجوخلویا آددیملاپیردی . کیشینین اوره یی تۆکولدو . گؤز آلتی قوردلار باخا باخا آددیملارینی اوجالیدی نهایت قاچماغا باشلادی . قوردلار اوندان توولو قاچیب اؤنونو کسدیلر . کیشینین آیاقی بیر چوخوردا بوشا گئدیپ اوزو اوسته قارلارلا سره لندی . قار اوستونده سورونوب اؤزونو سییتمه سینه چاتدیردی و تله سیک آیغا قالخیب سییتمه نی موحکم اوووجلادی . قوردلار دایره نی داراندیلار . اونلارین دیللی ائشییه ساللانیب آغیز بورون لاریندان بوخار چیخیردی.

بیر- ایکى سیده پنجه لریله قارى قازیب گۆیه سوووروردو.

كىشى عومرونده قورد چوخ گۆرموشدو اما بو قدر قورخوب زهله سى گئتمه ميشدى . قورد لارين بيرى - ايكيسى كيفير حالدا اوولدوردولار . كىشى ايسته ميردى قوردلارلا چيرپيشا.اؤزونو ياواش ياواش آيرانديبي يه سارى چكىردى . بو حئينده قوردلارين بيرى سيچرايب گۆيه قالخدى تا كيشينين اوستونده اوتورسون . كىشى دوزمه دن سييتمه نى قالديريپ قوردون قافاسينا چيربىدى . قوردون قافاسى پارچالانيب قان ائشيه ووردو . قوردلار قانى گۆرركن كىشى يه سارى يوگوردولر . كىشى يئنه قاچماغا باشلادى . بئل شالى بوشالميشدى و كوچوك قيز اونون آرخاسيندا گۆيه قالخيب دوشوردو و اونون قاچيشى نين تووونو آليردى . قورد لارين بيرى آرخادان گۆيه قالخيب كوچوك قيزين شالدان ائشيه دوشموش قيچينى آغزينا آليب قوپارتدى . كوچوك قيزين آغلاماغا جانى يوخويدو ، بير ضعيف ناله ايله اى واى دئييب ، آجيشمادان آتاسى نين تويليرندن ياپيشدى . قورد اونون اتينى آغزينا اويان بوينا آتيب اوتدو . قيزين آياغيندان قان يئره سوزدو . كيشينين بويون شالى آچيليب يئره دوشدو. چاره سيز كىشى اويان بوينا باخيردى تا بلكه بير يارديم تاپا بيله . اما بير شئى گۆرمه دن آغلاماغا باشلادى . اوره كدن چيغيردى يا ابوالفضل ... سونرا سييتمه نى قالديريپ ياخينداكى قوردون بئلينين اورتاسينا چيرپماق زوروتدا قالدى. هم قوردون بئلى قيريليب يئره ياتدى هم ده اونون سييتمه سى ايكيه بولوندو. كىشى بيرآزدا قاچدى . اما بئلينده كى شال آچيليب كوچوك قيز يئره دوشدو. قوردلار اوشاغى دوره لييب ديتمه يه باشلاديلار . كىشى چيغيرا چيغيرا آغلايىردى . اوشاغ الدن گئتميشدى . كىشى بيلميردى نه ائتسين . اوشاغى بوراخيب اؤز جانينى قورتارسين يا اونون يارى لشينى نجات وئرسين . پيچاغينى چيخارديپ قوردلارا سارى يوگوردو . پيچاقلا ؛ قوردلارين بيرينين بؤيرونو سوكدو . قيزى يئرده چابالاييردى و ايستى قانى ؛ قارلارى اريدپ قيزارديردى . كىشى ديزه چۆكوب اوشاغن ديديلميش لشينى باغرينا باسدى . آغليا- آغليا اوزونو لسه سورتوپ ؛ دوداق آلتى دئدى : قورخما قيزيم ؛ قورخما ، بوردايام ...

قوردلارين بيرى كىشى نين بئلينه آتلادى . كىشى بؤيرو اوسته قارلارا ييخيلدى . دَشمه دن اوبور قورد كىشى نين خيرتلاغيندان ياپيشيب باشينى موحكم گئريه چكدى . كىشى نين خيرتلاغى قوپوب قوردون آغزينا قالدى . كىشى خيريلديا- خيريلديا بئلى اوسته يئره سره لندى . او حئينده اوشاغى يانينا چكيب الينى اوستونه قوپوب گۆيه باخدى .

قار دنه لرى رنگ به رنگ پولك شكيلينده يئره دوشوردولر و يئل له برابر اوينايا اوينايا اؤزلىرىن داش قيه لره چيرپيردىلار. بيرآزدان سونرا قانلاردان بير ايزگؤرولموردو. قوردلارىن اووولدوسو اوزاقلاشىردى . چؤلو آغير بير سيكوت بوروموشدو.